

Ks. Adam Płonka

Rok Jubileuszowy: droga wolności i nadziei

Katecheza dla uczniów szkół ponadpodstawowych

Cele katechetyczne:

- uświadomienie uczniom, że Rok Jubileuszowy jest duchową drogą odnowy i wewnętrznej wolności
- ukazanie Jubileuszu jako zaproszenia do osobistej refleksji nad relacją z Bogiem i sobą samym
- kształtowanie postawy zaangażowania w środowisko rodzinne, szkolne i kościelne jako świadków nadziei
- rozwijanie umiejętności refleksji, pracy w grupie i świadomego mówienia o swoich wartościach
- budzenie przekonania, że wiara nie jest obowiązkiem, lecz szansą na wolność i odkrycie sensu życia

Metody: praca z tekstem, opowiadanie, refleksja osobista, rozmowa kierowana, mapa myśli, pokaz

Formy pracy: zajęcia zbiorowe, praca w grupach, praca indywidualna

Środki dydaktyczne: Pismo Święte (Łk 4, 16 – 21), prezentacja (opcjonalnie), kartki A4, długopisy, komputer z dostępem do internetu, głośniki, fragment filmu „*Nietykalni*”, mapa jubileuszowa powielona na ksero dla każdego ucznia w klasie, logo jubileuszowe wyświetlone na tablicy multimedialnej lub projektorze.

Wprowadzenie (ok. 15 min.):

- Po modlitwie wprowadzającej w temat lekcji, katecheta opowiada: *Za chwilę obejrzymy scenę z filmu „Nietykalni”, opartego na prawdziwej historii. Philippe – bogaty, sparaliżowany mężczyzna – zatrudnia Drissa, chłopaka z przedmieść, bez doświadczenia, bez wiedzy, ale z życiem w oczach. Driss nie szuka pracy z powołania – po prostu musi zdobyć podpis w celu otrzymania zasiłku. A jednak w tej relacji zaczyna się dziać coś ważnego. Krok po kroku – choć na początku niezdarnie – Driss uczy się troski. Zaczyna widzieć człowieka, nie tylko obowiązki.*

- Katecheta odtwarza fragment filmu „Nietykalni (2011)” (czas na filmie: 21:10 - 26:02): <https://resetoff.pl/vid/xwdzz> (dostęp: 15.05.2025)
- Prowadzący po filmie stawia młodzieży pytania:
 - * **Jak myślisz, dlaczego Philippe wybrał właśnie Drissa?**
– *Co w nim zobaczył, mimo braku doświadczenia?*
 - * **Czy da się „wejść” w coś nowego nie będąc gotowym?**
– *Czy byłeś kiedyś w sytuacji, gdzie ktoś ci zaufał, zanim sam czułeś się gotów?*
 - * **Driss śmieje się, żartuje, podchodzi do opieki jak do przygody.**
– *Czy to brak szacunku, czy coś odwrotnego?*
– *Jakie podejście pomaga naprawdę zbliżyć się do drugiego człowieka?*
 - * **Co może wynikać ze współpracy dwóch bohaterów?**
– *Co myślisz, będzie najtrudniejsze dla Drissa w tej pracy?*
– *A co może się w nim zmienić, jeśli zostanie?*
 - * **Czy ty jesteś teraz na jakimś „początku drogi”?**
– *Czy masz w życiu kogoś, kto ci „zlecił misję” mimo twoich braków?*
– *Czy ktoś w twoim życiu zachował się wobec ciebie jak Philippe wobec Drissa – zaufał ci, zanim sam w siebie uwierzył?*
- Uczący podsumowuje:
 - * Driss nie zmieniłby się, gdyby nie wszedł w relację – trudną, wymagającą, ale żywą. Miał wybór: odejść... albo zaangażować się. I to właśnie ta relacja – z człowiekiem zupełnie innym od niego – zaczęła go przemieniać.
 - * Papież Franciszek mówił, że Rok Jubileuszowy to czas, gdy Bóg otwiera drzwi – nie tylko świątyń, ale naszych serc. Aby przez nie przejść – potrzeba decyzji i odwagi, by wytrwać.
 - * Każdy z nas ma „pracę do wykonania” przy kimś. Każdy z nas czegoś się musi nauczyć – w rodzinie, w szkole, we wspólnocie. Jubileusz to czas łaski, ale też czas odpowiedzialności.
 - * Driss ją przyjął – a co z nami? Tak jak bohaterowie filmu – nie musisz zmienić całego życia, ale możesz otworzyć drzwi.

Rozwinięcie (25 min):

- Prowadzący zwraca się do uczniów:
 - * *Widzimy, że dla Drissa przemiana zaczęła się nie wtedy, gdy zdobył nowe umiejętności, ale wtedy, gdy **ktoś mu zaufał i kiedy on sam zaczął się angażować.** W Ewangelii jest podobnie. Jezus wraca do swojej rodzinnej miejscowości. I tam – właśnie tam – ogłasza coś ważnego. Posłuchajmy, co mówi – i co to ma wspólnego z nami.*
 - * Odczytanie fragmentu Ewangelii Łk 4, 16 – 21:

„Duch Pański spoczywa na Mnie, ponieważ Mnie namaścił i posłał Mnie, abym ubogim niósł dobrą nowinę, więźniom głosił wolność, a niewidomym przejrzenie; abym uciśnionych odsyłał wolnymi, abym obwoływał rok łaski od Pana.” Zwinął księgę, oddał słudze i usiadł. A oczy wszystkich w synagodze były w Niego utkwione. Począł więc mówić do nich: „Dziś spełniły się te słowa Pisma, któreście słyszeli.”
- Następuje analiza tekstu Ewangelii. W trakcie analizy katecheta stawia poniższe pytania, które może krótko uzupełnić.
 - * **Co to jest ten „rok łaski”? Co Jezus ogłasza?** (Rok łaski to czas szczególnej obecności Boga – czas, w którym Bóg daje człowiekowi nową szansę. W tradycji żydowskiej był to czas przebaczenia długów, uwolnienia niewolników, powrotu do domu i odzyskania utraconej ziemi. Jezus ogłasza, że teraz – właśnie w Nim – ten czas się wypełnia. To nie jest już tylko symboliczna tradycja. Jezus przynosi prawdziwą wolność i uzdrowienie. Rok łaski to „Boże dziś” – dzień, w którym Bóg staje blisko człowieka, by go podnieść.)
 - * **Kto według Jezusa jest zaproszony? Kto dostaje nową szansę?** (Zaproszeni są wszyscy, którzy czegoś nie mają:
 - ubodzy** – nie tylko materialnie, ale ci, którzy czują pustkę, brak sensu,
 - ślepi** – ci, którzy nie widzą dobra ani nadziei,
 - zniewoleni** – ci, którzy są w nałogach, lękach, grzechach,
 - uciśnieni** – ci, którzy czują się nieważni, zepchnięci na margines.
 To właśnie ci, których świat często nie zauważa albo odrzuca, są pierwsi na liście Boga. Bóg daje im nowe życie.)

- * **Czy my siebie widzimy wśród tych ludzi: ubogich, ślepych, zniewolonych, uciśnionych?** (Na pierwszy rzut oka może się wydawać, że to nie o nas. Przecież mamy co jeść, mamy oczy, mamy wolność. Ale jeśli spojrzymy głębiej – każdy z nas czegoś nie widzi, każdy ma w sobie jakieś zniewolenie, jakiś brak, jakieś „ciemne miejsce”, które potrzebuje światła. Może nie jesteśmy zniewoleni z zewnątrz, ale czasem sami siebie ograniczamy – brakiem wiary w siebie, nieprzebaczeniem, samotnością. I właśnie do takich miejsc Jezus chce przyjść. Jeśli rozpoznamy siebie w tej Ewangelii, to znaczy, że ona naprawdę jest Dobrą Nowiną – dla nas.)
- Katecheta podsumowuje: *Jezus nie przyszedł tylko pocieszać. Przyszedł przywracać godność, wolność, nadzieję. I właśnie to jest sercem Roku Jubileuszowego. Nie chodzi tylko o odpusty i uroczystości – chodzi o relację, o wejście w bliskość z Bogiem i drugim człowiekiem, która coś zmienia. Tak jak w relacji Drissa z Philippem.*
- Prowadzący wyświetla następnie na projektorze lub tablicy multimedialnej logo jubileuszu (załącznik 2). Następnie kieruje do uczniów pytania:
 - * **Ile postaci widzisz na logo? Co może oznaczać, że mają różne kolory?** (*np. różnorodność ludzkości, kontynenty, rasy, kultury...*)
 - * **Zauważyliście, że postacie się obejmują? Dlaczego to ważne? Co symbolizuje ich bliskość?** (*np. braterstwo, wspólnota, solidarność w drodze*)
 - * **Dlaczego jedna postać przytula się do krzyża? Jak myślisz – co to mówi o jej relacji z Bogiem?** (*np. szuka oparcia, nadziei, nie idzie sama*)
 - * **Spójrz na fale. Czy Twoje życie przypomina czasem takie wzburzone morze? Jakie sytuacje są dla Ciebie jak sztorm?** (*np. problemy w domu, presja, lęk, samotność...*)
 - * **Dolna część krzyża przypomina kotwicę. Jak myślisz – co to znaczy? Czym jest kotwica nadziei w Twoim życiu?** (*np. modlitwa, ktoś bliski, wiara, coś, co mnie trzyma przy życiu...*)

- * **Zwróć uwagę:** krzyż nie jest prosty, ale pochyła się ku ludziom. Co to mówi o Bogu? (np. nie zostawia cię samego, pochyła się z miłością, jest blisko)
- Katecheta podsumowuje: *Jezus nie przyszedł tylko pocieszać. Przyszedł przywracać godność, wolność, nadzieję. I właśnie to jest sercem Roku Jubileuszowego. Nie chodzi o same uroczystości. Chodzi o relację, która zmienia twoje życie.*
- Nauczyciel mówi dalej: *Skoro Jezus ogłasza rok łaski – czas, w którym Bóg otwiera drzwi – to nie jest to tylko religijne hasło. To zaproszenie dla każdego z nas. Ale żeby zrozumieć, dokąd iść, warto się na chwilę zatrzymać i zobaczyć, gdzie jesteśmy. Za chwilę stworzycie symboliczną „Mapę Jubileuszową” – coś w rodzaju osobistej mapy drogi. Nie chodzi o idealny rysunek, ale o waszą refleksję. Każda mapa będzie inna, bo każdy z nas jest w innym miejscu: może ktoś właśnie czegoś się uczy, może ktoś ma relację, która go przemienia – jak Driss. A może ktoś jeszcze nie wie, gdzie są te „otwarte drzwi”, ale wie, co go trzyma.*
- Prowadzący przechodzi do ćwiczenia „Mapa Jubileuszowa”. Katecheta rozdaje każdej osobie arkusz papieru A4 lub przygotowany wcześniej szablon (załącznik 1) Uczniowie wspólnie tworzą **symboliczną mapę**, która przedstawia ich „drogę jubileuszową”. Mapa zawiera 5 pól/etapów:
 1. **Miejsce startu** – gdzie jestem teraz? Co mnie ogranicza, z czym się zmagam?
 2. **Droga nadziei** – co daje mi siłę, motywację, wiarę, by iść dalej?
 3. **Przystanki relacji** – kto mi pomaga wzrastać? Z kim uczę się miłości, odpowiedzialności, służby?
 4. **Otwarte drzwi** – gdzie dziś widzę zaproszenie Boga lub drugiego człowieka? (np. w rodzinie, szkole, wspólnotie)
 5. **Słowo-klucz** – jedno zdanie z Ewangelii (Łk 4,16–21) lub inne słowo/hasło, które staje się dla grupy duchowym drogowskazem.

Uczniowie mogą zapisywać hasła, tworzyć symbole, używać kolorów – forma jest dowolna, ważna jest głębia treści.

Zadaniem katechety jest inspirowanie pytaniami pomocniczymi:

- Co was dziś trzyma w miejscu, a co daje wam nadzieję?
- Kto wam towarzyszy w drodze?
- Czy widzicie wokół siebie „otwarte drzwi”?
- Co z dzisiejszego spotkania zaprasza was do działania?

Po wykonaniu mapy **chętne** osoby **krótko prezentują** swoją „drogę” przed klasą. W razie konieczności katecheta może sam przedstawić swoją osobistą mapę jubileuszu.

Podsumowanie (5 min.):

- Katecheta mówi:

Dziękuję wam za wasze mapy. Może niektóre z nich były bardziej symboliczne, inne konkretne – ale wszystkie pokazały coś ważnego: każdy z nas jest w drodze. Jubileusz nie oznacza, że wszystko mamy już uporządkowane. To czas, w którym Bóg przychodzi do nas tam, gdzie jesteśmy – nawet jeśli jeszcze nie wiemy, dokąd dokładnie zmierzamy. Papież Franciszek mówi, że Jubileusz to czas otwartych drzwi. Ale żeby przez nie przejść, trzeba podjąć decyzję. Trzeba – jak Driss – wejść w relację, podjąć coś, co mnie przekracza. Może jeszcze nie jesteś gotowy, może boisz się – ale Jubileusz to szansa, by zrobić krok. Popatrz na swoją mapę jeszcze raz: gdzie widzisz miejsce, które woła o działanie? Który punkt zaprasza cię do czegoś konkretnego. (Chwila ciszy – 30–60 sek.)

- Katecheta kontynuuje:

Chciałbym, żebyśmy zakończyli dzisiejszą katechezę krótką modlitwą – ale zanim to zrobimy, zapamiętaj jedno: Nie musisz robić wielkich rzeczy. Czasem wystarczy otworzyć drzwi. Może są w twoim życiu osoby, którym możesz dziś okazać więcej zrozumie-

nia, więcej obecności. Może w twoim sercu są drzwi, które Bóg chce dziś uchylić – ale czeka, aż Mu pozwolisz. Zamknijmy oczy. W ciszy możesz podziękować za to, co dziś dotknęło twojego serca. Poproś Boga, żeby pokazał ci, do jakiego „małego kroku” cię zaprasza.

- **Modlitwa końcowa (propozycja)**

*Boże, który otwierasz drzwi, nawet gdy my zamykamy serce –
daj mi odwagę wejść w to, co trudne,
zaufać tam, gdzie nie widzę wyjścia,
kochać, nawet jeśli to wymaga wysiłku.
Pokaż mi dziś te „drzwi jubileuszowe”, które mam otworzyć –
w domu, w szkole, we wspólnocie.
Naucz mnie, że łaska nie jest tylko prezentem,
ale zaproszeniem do relacji.
Amen.*

MAPA JUBILEUSZOWA

**Zatrzymaj się. Rozejrzyj się.
Zobacz, gdzie jesteś – i dokąd możesz iść.**

1. Miejsce startu
Gdzie jestem teraz?
Co mnie ogranicza,
zatrzymuje, boli?

2. Droga nadziei
Co daje mi siłę
i motywację,
by iść dalej?

3. Przystanki relacji
Kto mi towarzyszy?
Z kim uczę się kochać,
słuchać, być?

4. Otwarte drzwi
Gdzie widzę zaproszenie
od Boga lub drugiego
człowieka?

5. Słowo-klucz
Wybierz jedno zdanie
z Ewangelii, które
staje się Twoim
drogowskazem.

Załącznik nr 1: Mapa Jubileuszowa

Drzwi Święte - Bazylika Św. Piotra w Rzymie